

Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA MACEJA ŠPUNARA
[MACIEJ SZPUNAR] SECINĀJUMI,
sniegti 2016. gada 16. martā¹

Lieta C-484/14

Tobias Mc Fadden

pret

Sony Music Entertainment Germany GmbH

(Landgericht München I (Minhenes I apgabaltiesa, Vācija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Informācijas sabiedrības pakalpojumu brīva aprīte — Direktīva 2000/31/EK — 2. panta a) un b) punkts — Jēdziens “informācijas sabiedrības pakalpojums” — Jēdziens “pakalpojuma sniedzējs” — Saimnieciska rakstura pakalpojums — 12. pants — Vienkāršās līnijas (“mere conduit”) pakalpojumu sniedzēja atbildības ierobežošana — 15. pants — Vispārējās pārraudzības saistību izslēgšana — Uzņēmējs, kurš bezvadu lokālo tīklu ar piekļuvi internetam bez maksas nodod sabiedrības rīcībā — Lietotāja, trešās personas, izdarīts autortiesību un blakustiesību pārkāpums — Rīkojums, ar kuru noteikts pienākums padarīt drošu interneta pieslēgumu, izmantojot paroli

I – Ievads

1. Vai uzņēmējs, kurš savā darbībā izmanto bezvadu lokālo tīklu ar piekļuvi internetam (turpmāk tekstā – “*Wi-Fi* tīkls²), kas ir pieejams sabiedrībai un ir bez maksas, sniedz informācijas sabiedrības pakalpojumu Direktīvas 2000/31/EK³ izpratnē? Kādā mērā viņa atbildība ir ierobežota saistībā ar autortiesību pārkāpumiem, ko izdarījušas lietotāji – trešās personas? Vai tādām *Wi-Fi* publiskā tīkla lietotājam var ar rīkojumu noteikt pienākumu padarīt drošu piekļuvi viņa tīklam, izmantojot paroli?

2. Šie jautājumi iezīmē problēmas, kuras rodas saistībā ar *T. Mc Fadden* un *Sony Music Entertainment Germany GmbH* (turpmāk tekstā – “*Sony Music*”) strīdu par prasību par atbildību un prasību izdot rīkojumu saistībā ar to, ka ar *T. Mc Fadden* izmantoto publisko *Wi-Fi* tīklu ir darīts pieejams lejupielādei ar autortiesībām aizsargāts muzikāls darbs.

1 — Oriģinālvaloda – franču.

2 — Termiņš *Wi-Fi*, kas kļuvis par plaši lietotu terminu bezvadu tīkla apzīmēšanai, ir preču zīme (“*Wi-Fi*”), kas norāda uz visizplatītāko bezvadu tīkla normu. Vispārējais termiņš, ar kuru apzīmē jebkuru bezvadu tīklu, ir “*WLAN*” (*Wireless local area network*).

3 — Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 8. jūnija Direktīva par dažiem informācijas sabiedrības pakalpojumu tiesiskiem aspektiem, jo īpaši elektronisko tirdzniecību, iekšējā tirgū (“Direktīva par elektronisko tirdzniecību”) (OV L 178, 1. lpp.).

II – Atbilstošās tiesību normas

A – Savienības tiesības

1) Tiesiskais regulējums par informācijas sabiedrības pakalpojumiem

3. Direktīvas 2000/31 mērķis, ņemot vērā tās preambulas 40. apsvērumu, ir saskaņot valstu tiesību normas par starpnieku pakalpojumu sniedzēju atbildību, lai labi funkcionētu vienotais tirgus informācijas sabiedrības pakalpojumu jomā.

4. Direktīvas 2000/31 2. pantā “Definīcijas” ir noteikts:

“Šajā direktīvā terminiem ir šādas nozīmes:

a) “informācijas sabiedrības pakalpojumi”: pakalpojumi tādā nozīmē, kā noteikts 1. panta 2. punktā Direktīvā 98/34/EK [4], kura grozīta ar Direktīvu 98/48/EK [5];

b) “pakalpojumu sniedzējs”: jebkura fiziska vai juridiska persona, kas sniedz informācijas sabiedrības pakalpojumu;

[..].”

5. Direktīvas 2000/31 12., 13. un 14. pantā ir noteikti trīs starpnieku pakalpojumu veidi, proti, attiecīgi – vienkāršā līnija (“mere conduit”), superātrā līnija (“caching”) un glabāšana (“hosting”).

6. Direktīvas 2000/31 12. pantā “Vienkāršā līnija (“mere conduit”)” ir noteikts:

“1. Ja tiek piedāvāts informācijas sabiedrības pakalpojums, kas sastāv no pakalpojuma saņēmēja piedāvātās informācijas pārraides komunikāciju tīklā vai piekļuves nodrošināšanas komunikāciju tīklam, dalībvalstis nodrošina, ka pakalpojuma sniedzējs nav atbildīgs par pārraidīto informāciju, ar noteikumu, ka pakalpojuma sniedzējs:

a) neierosina pārraidi;

b) neizvēlas pārraides saņēmēju un

c) neizvēlas vai nepārveido informāciju, kas iekļauta datu pārraidē.

[..]

3. Šis pants neietekmē tiesas vai administratīvas iestādes tiesības saskaņā ar dalībvalstu juridisko sistēmu pieprasīt pakalpojuma sniedzējam izbeigt vai novērst likuma pārkāpumu.”

7. Direktīvas 2000/31 15. panta 1. punktā “Vispārēju pārraudzīšanas saistību neesamība” ir noteikts:

“Dalībvalstis neuzliek vispārējas saistības pakalpojuma sniedzējiem, piedāvājot 12., 13. un 14. pantā minētos pakalpojumus, pārraudzīt informāciju, ko tie pārraida vai uzglabā, kā arī neuzliek pienākumu aktīvi meklēt faktus un apstākļus, kas norāda uz nelegālu darbību.”

4 — Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 22. jūnija Direktīva, ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu jomā (OV L 204, 37. lpp.).

5 — Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 20. jūlija Direktīva, ar kuru groza Direktīvu 98/34/EK (OV L 217, 18. lpp.).

2) Tiesiskais regulējums par intelektuālā īpašuma aizsardzību

8. Direktīvas 2001/29/EK⁶ 8. panta “Sankcijas un tiesiskās aizsardzības līdzekļi” 3. punktā ir noteikts:

“Dalībvalstis nodrošina to, ka tiesību subjekti var pieprasīt rīkojumu attiecībā uz starpniekiem, kuru pakalpojumus trešā persona izmanto, lai pārkāptu autortiesības vai blakustiesības.”

9. Būtībā identiska norma attiecībā vispārīgi uz intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumiem ir paredzēta Direktīvas 2004/48/EK⁷ 11. panta “Tiesiskās aizsardzības līdzekļi” trešajā teikumā. Atbilstīgi tās preambulas 23. apsvērumam šī direktīva neietekmē Direktīvas 2001/29 8. panta 3. punktu, kurā jau ir paredzēts augsts saskaņošanas līmenis attiecībā uz autortiesībām un blakustiesībām.

10. Direktīvas 2004/48 3. pantā “Vispārīgas saistības” ir noteikts:

“1. Dalībvalstis paredz pasākumus, kārtību un aizsardzības līdzekļus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu šajā direktīvā paredzēto intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu. Šie pasākumi, kārtība un aizsardzības līdzekļi ir taisnīgi, nav nevajadzīgi sarežģīti vai dārgi un neietver nepamatotus termiņus vai kavēšanos.

2. Šie pasākumi, kārtība un aizsardzības līdzekļi ir arī efektīvi, samērīgi un preventīvi, un tos piemēro tā, lai izvairītos no šķēršļu radīšanas likumīgai tirdzniecībai un nodrošinātu, ka tos neizmanto ļaunprātīgi.”

B – Vācijas tiesības

1) Normatīvie akti, ar kuriem transponē Direktīvu 2000/31

11. Direktīvas 2000/31 12.–15. pants Vācijas tiesībās ir transponēts ar Elektronisko mediju likuma (*Telemediengesetz*)⁸ 7.–10. pantu.

2) Tiesību akti par autortiesību un blakustiesību aizsardzību

12. Likuma par autortiesībām un blakustiesībām (*Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte – Urheberrechtsgesetz*)⁹ 97. pantā ir noteikts:

“1) Ja ir pretiesiski pārkāptas autortiesības vai citas ar šo likumu aizsargātas tiesības, cietusī puse var celt prasību par aizskāruma novēršanu, bet, pastāvot atkārtota pārkāpuma izdarīšanas riskam, – prasību par atturēšanos no darbības. Pieprasīt atturēties no darbības var arī tad, ja pastāv pārkāpuma pirmreizējas izdarīšanas risks.

2) Personai, kas darbību veikusi tīši vai aiz neuzmanības, ir jāatlīdzina cietušajai pusei radies kaitējums. [..]”

6 — Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 22. maija Direktīva par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā (OV L 167, 10. lpp.).

7 — Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīva par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu (OV L 157, 45. lpp.).

8 — 2007. gada 26. februāra likums (*BGBI. I*, 179. lpp.), kas grozīts ar 2010. gada 31. marta likumu (*BGBI. I*, 692. lpp.).

9 — 1965. gada 9. septembra likums (*BGBI. I*, 1273. lpp.), kas grozīts ar 2013. gada 1. oktobra likumu (*BGBI. I*, 3728. lpp.).

13. Minētā likuma 97.a pantā, redakcijā, kas bija spēkā brīdinājuma saņemšanas brīdī 2010. gadā, bija noteikts:

“1) Pirms tiesvedības ierosināšanas par atturēšanos no darbības cietušajai pusei ir jābrīdina pārkāpuma izdarītājs un jādod tam iespēja izbeigt strīdu, uzņemoties ar atbilstošu līgumsodu nodrošinātu pienākumu atturēties no darbības. Ja brīdinājums ir pamatots, var prasīt nepieciešamo izdevumu atlīdzināšanu.

2) Apmērs, kādā saistībā ar pirmo brīdinājumu atlīdzina advokāta pakalpojumu izmantošanai nepieciešamos izdevumus, vienkāršos gadījumos, kad tiesību pārkāpums nekomerciālos darījumos ir nenozīmīgs, nedrīkst pārsniegt EUR 100.”

14. Minētā likuma 97.a pantā tā spēkā esošajā redakcijā ir noteikts:

“1) Pirms tiesvedības ierosināšanas par atturēšanos no darbības cietušajai pusei ir jābrīdina pārkāpuma izdarītājs un jādod tam iespēja izbeigt strīdu, uzņemoties ar atbilstošu līgumsodu nodrošinātu pienākumu atturēties no darbības.

[..]

3) Ja brīdinājums ir pamatots [..], var prasīt nepieciešamo izdevumu atlīdzināšanu. [..]

[..]”

3. Judikatūra

15. No lēmuma par prejudiciālu jautājumu uzdošanu izriet, ka atbildība autortiesību vai blakustiesību pārkāpuma gadījumā Vācijas tiesībās var iestāties gan tieši (“Täterhaftung”), gan netieši (“Störerhaftung”).

16. Likuma par autortiesībām un blakustiesībām 97. pantu Vācijas tiesas interpretē tādējādi, ka pārkāpuma gadījumā atbildība var iestāties personai, kas, lai gan nav pārkāpuma izdarītājs vai līdzdalībnieks, to kaut kādā veidā veicina tieši un veidā, kas ir pietiekams šā pārkāpuma cēlonis (“Störer”).

17. Šajā ziņā *Bundesgerichtshof* (Federālā Augstākā tiesa) 2010. gada 12. maija spriedumā *Sommer unseres Lebens* (I ZR 121/08) nosprieda, ka privātpersona, kas izmanto *Wi-Fi* tīklu ar piekļuvi internetam, ja tā nav nodrošinājusi savu tīklu ar paroli, tādējādi trešajai personai ļaujot pārkāpt autortiesības vai blakustiesības, var tikt uzskatīta par “Störer”. Saskaņā ar šo spriedumu šādam tīkla izmantotājam ir lietderīgi veikt drošības pastiprināšanas pasākumus, piemēram, ieviest identifikācijas sistēmu, izmantojot paroli.

III – Pamatlieta

18. Prasītāja pamatlietā uzņēmējdarbība ir saistīta ar gaismas un skaņu iekārtu pārdošanu vai iznomāšanu visu veidu pasākumiem.

19. Viņš ir interneta savienojuma īpašnieks, kuru viņš izmanto *Wi-Fi* tīklā. Ar šo savienojumu 2010. gada 4. septembrī lejupeļādei nelikumīgi tika piedāvāts ar autortiesībām aizsargāts muzikāls darbs.

20. *Sony Music* ir fonogrammu producente un autortiesību uz šo darbu īpašniece. Ar 2010. gada 29. oktobra vēstuli *Sony Music* nosūtīja *T. Mc Fadden* brīdinājumu par to, ka ir pārkāptas tās tiesības.

21. Kā izriet no lēmuma par prejudiciālu jautājumu uzdošanu, *T. Mc Fadden* šajā ziņā norāda, ka savā uzņēmumā viņš izmantoja *Wi-Fi* tīklu, kas ir pieejams ikvienam lietotājam un kuru viņš nekādā veidā nekontrolēja. Viņš apzināti to neaizsargāja ar paroli, lai ļautu sabiedrībai piekļūt internetam. *T. Mc Fadden* apgalvo, ka nav izdarījis apgalvoto pārkāpumu, bet viņš nevar izslēgt, ka to nav izdarījis kāds cits no viņa tīkla izmantotājiem.

22. Pēc šā brīdinājuma *T. Mc Fadden* iesniedzējtiesā iesniedza prasību par negatīvu atzinumu (“negative Feststellungsklage”). *Sony Music* iesniedza pretprasību par izbeigšanu un zaudējumu atlīdzināšanu.

23. Ar 2014. gada 16. janvārī pieņemtu aizmugurisku lēmumu iesniedzējtiesa noraidīja *T. Mc Fadden* prasību un apmierināja pretprasību, izdodot rīkojumu attiecībā uz *T. Mc Fadden* saistībā ar viņa tiešo atbildību par attiecīgo pārkāpumu un piespriežot viņam samaksāt zaudējumus, kā arī brīdinājuma izmaksas un tiesāšanās izdevumus.

24. *T. Mc Fadden* iesniedza iebildumus par šo aizmuguriski pieņemto spriedumu. Viņš it īpaši uzsvēra to, ka atbilstīgi Vācijas tiesību normām, ar kurām transponē Direktīvas 2000/31 12. panta 1. punktu, viņam nav atbildības.

25. Šajā iebildumu procesā *Sony Music* prasīja apstiprināt aizmuguriski pieņemto spriedumu un pakārtoti izdot maksājuma rīkojumu un piespriet *T. Mc Fadden* atlīdzināt zaudējumus un brīdinājuma izmaksas, pamatojot ar viņa netiešo atbildību (“Störerhaftung”).

26. Iesniedzējtiesa norāda, ka šajā posmā tā neuzskata, ka *T. Mc Fadden* ir tieši atbildīgs, taču ņem vērā konstatējumu par viņa netiešo atbildību (“Störerhaftung”), pamatojot ar to, ka nebija nodrošināta viņa *Wi-Fi* tīkla drošība.

27. Šajā ziņā iesniedzējtiesa norāda, ka tā sliecas pēc analogijas piemērot *Bundesgerichtshof* 2010. gada 12. maija spriedumu *Sommer unseres Lebens* (I ZR 121/08), uzskatot, ka šis spriedums, lai gan attiecas uz privātpersonām, ir piemērojams arī gadījumā, kad uzņēmējs izmanto sabiedrībai pieejamu *Wi-Fi* tīklu. Iesniedzējtiesa uzskata, ka atbildības konstatācija šajā ziņā tomēr būtu izslēgta, ja pamatlietas fakti attiektos uz 12. panta 1. punktu Direktīvā 2000/31, kas Vācijas tiesībās transponēta ar 2007. gada 26. februāra Elektronisko mediju likuma, kas grozīts ar 2010. gada 31. marta likumu, 8. panta 1. punktu.

IV – Prejudiciālie jautājumi un tiesvedība Tiesā

28. Šādos apstākļos *Landgericht München I* (Minhenes I apgabaltiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai [...] Direktīvas [2000/31] 12. panta 1. punkts, aplūkojot to kopā ar [šīs direktīvas] 2. panta a) punktu un ar Direktīvas [98/34], kas grozīta ar Direktīvu [98/48], 1. panta 2. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka vārdkopa “parasti [sniedz] par atlīdzību” nozīmē, ka valsts tiesai jākonstatē, vai

a) konkrētā persona, kura izmanto pakalpojuma sniedzēja statusu, šo konkrēto pakalpojumu parasti sniedz par atlīdzību, vai

b) tirgū ir tādi pakalpojuma sniedzēji, kas šo pakalpojumu vai līdzīgus pakalpojumus sniedz par atlīdzību, vai

- c) vairums šo vai līdzīgu pakalpojumu tiek piedāvāti par atlīdzību?
- 2) Vai [..] Direktīvas [2000/31] 12. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka vārdkopa “piekļuves nodrošināšana komunikāciju tīklam” nozīmē, ka direktīvai atbilstoši nodrošināšanai svarīgi ir vienīgi tas, ka piekļuve komunikāciju tīklam (piemēram, internetam) ir sekmīgi nodrošināta?
  - 3) Vai [..] Direktīvas [2000/31] 12. panta 1. punkts, aplūkojot to kopā ar [šīs direktīvas] 2. panta b) punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka attiecībā uz “sniegt” [minētā 2. panta b) punkta] izpratnē pietiek, ka informācijas sabiedrības pakalpojums tiek faktiski padarīts pieejams, tātad konkrētajā gadījumā tiek nodrošināts atvērta WLAN, vai tomēr ir nepieciešama, piemēram, arī “reklamēšana”?
  - 4) Vai [..] Direktīvas [2000/31] 12. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka vārdkopa “nav atbildīgs par pārraidīto informāciju” nozīmē, ka autortiesību pārkāpuma dēļ cietušās personas varbūtējie prasījumi pret piekļuves nodrošinātāju par atturēšanos no darbības, kaitējuma atlīdzību, brīdināšanas izdevumu un tiesas izdevumu samaksu ir neiespējami principā vai katrā ziņā tikai attiecībā uz pirmo konstatēto autortiesību pārkāpumu?
  - 5) Vai [Direktīvas 2000/31] 12. panta 1. punkts, aplūkojot to kopā ar šīs direktīvas 12. panta 3. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalstis valsts tiesai tiesvedībā nedrīkst ļaut pieņemt pret piekļuves nodrošinātāju vērstu rīkojumu, saskaņā ar kuru turpmāk tam ir jāatturas no iespējas sniegšanas trešajām personām, lai tās, izmantojot konkrētu interneta savienojumu, padarītu pieejamu elektroniskai izgūšanai tiešsaistes apmaiņas platformās konkrētu ar autortiesībām aizsargātu darbu?
  - 6) Vai [..] Direktīvas [2000/31] 12. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka pamatlīetas apstākļos [šīs direktīvas] 14. panta 1. punkta b) apakšpunkta noteikums ir pēc analogijas jāpiemēro tiesībām panākt aizliegumu?
  - 7) Vai [Direktīvas 2000/31] 12. panta 1. punkts, aplūkojot to kopā ar [šīs direktīvas] 2. panta b) punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka vienīgās uz pakalpojuma sniedzēju attiecināmās prasības ir tās, ka pakalpojuma sniedzējs ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas sniedz informācijas sabiedrības pakalpojumu?
  - 8) Ja atbilde uz [septīto] jautājumu ir noliedzīga, kādas papildu prasības, ņemot vērā Direktīvas [2000/31] 2. panta b) punkta interpretāciju, ir izvirzāmas pakalpojuma sniedzējam?
  - 9) a) Vai [..] Direktīvas [2000/31] 12. panta 1. punkts, ņemot vērā pamattiesībās noteikto intelektuālā īpašuma, kas izriet no tiesībām uz īpašumu (Eiropas Savienības Pamattiesību hartas [turpmāk tekstā – “Harta”] 17. panta 2. punkts), aizsardzību, kā arī [Direktīvā 2001/29 un Direktīvā 2004/48] paredzētos noteikumus un ņemot vērā informācijas brīvību un Savienības pamattiesībās garantēto darījumdarbības brīvību ([Hartas] 16. pants), ir jāinterpretē tādējādi, ka tas pieļauj valsts tiesas nolēmumu pamatlīetā, ja šajā nolēmumā piekļuves nodrošinātājam, viņam sedzot izdevumus, tiek piespriesta turpmāka atturēšanās no iespējas sniegšanas trešajām personām, lai tās, izmantojot konkrētu interneta savienojumu, padarītu pieejamu elektroniskai izgūšanai tiešsaistes apmaiņas platformās konkrētu, ar autortiesībām aizsargātu darbu vai tā daļas, un līdz ar to piekļuves nodrošinātājam ir iespēja izvēlēties, kādus konkrētus tehniskos pasākumus viņš veic, lai izpildītu šo rīkojumu?
  - b) Vai tas pats attiecas arī uz situāciju, kurā piekļuves nodrošinātājs faktiski var izpildīt tiesas noteikto aizliegumu tikai tādējādi, ka tas atslēdz interneta savienojumu vai nosaka tam paroles aizsardzību vai arī visos kārtējos ziņojumos pārbauda, vai konkrēts, ar autortiesībām aizsargāts darbs atkal netiek pretlikumīgi pārraidīts, un tas jau ir zināms pašā sākumā, nevis noskaidrots tikai piespiedu izpildes vai soda noteikšanas procedūrā?”

29. Lēmums par prejudiciālo jautājumu uzdošanu, kas pieņemts 2014. gada 18. septembrī, Tiesas kancelejā tika saņemts 2014. gada 3. novembrī. Rakstveida apsvērumus iesniedza pamatlietas puses, Polijas valdība un Eiropas Komisija.

30. Arī 2015. gada 9. decembrī rīkotajā tiesas sēdē piedalījās pamatlietas puses un Komisija.

V – Analīze

31. Prejudiciālos jautājumus var sakārtot atbilstīgi divām pamatproblēmām, uz kurām tie attiecas.

32. Pirmkārt, ar pirmo līdz trešo jautājumu iesniedzējtiesa vēlas noteikt, vai tāds uzņēmējs, kāds tiek aplūkots šajā tiesvedībā, kas savā darbībā izmanto publisku un bezmaksas *Wi-Fi* tīklu, ietilpst Direktīvas 2000/31 12. panta piemērošanas jomā.

33. Otrkārt, gadījumos, kad būtu piemērojams Direktīvas 2000/31 12. pants, iesniedzējtiesa ar ceturto līdz devīto jautājumu lūdz Tiesai interpretēt šajā normā paredzēto starpnieka pakalpojuma sniedzēja atbildības ierobežošanu.

A – Par Direktīvas 2000/31 12. panta piemērošanas jomu

34. Ar pirmajiem trim jautājumiem iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai uzņēmējs, kurš savā darbībā izmanto publisku bezmaksas *Wi-Fi* tīklu, ir jāuzskata par tāda pakalpojuma sniedzēju, ar kuru tiek nodrošināta piekļuve komunikāciju tīklam Direktīvas 2000/31 12. panta 1. punkta nozīmē.

35. Iesniedzējtiesa šajā ziņā uzdod divus jautājumus, pirmkārt, attiecībā uz šā pakalpojuma saimniecisko raksturu un, otrkārt, saistībā ar to, ka *Wi-Fi* tīkla izmantotājs var to vienkārši nodot sabiedrības rīcībā, skaidri sevi nenorādot iespējamajiem izmantotājiem kā pakalpojuma sniedzēju.

1) “Saimnieciska rakstura pakalpojums” (pirmais jautājums)

36. Attiecībā uz jēdzienu “pakalpojums” Direktīvas 2000/31 2. panta a) punktā ir norāde uz Direktīvas 98/34¹⁰ 1. panta 2. punktu, kurā ir ietverts “jebkāds informācijas sabiedrības pakalpojums, tas ir, jebkāds pakalpojums, ko parasti sniedz par atlīdzību no attāluma, ar elektroniskiem līdzekļiem un pēc pakalpojumu saņēmēja individuāla pieprasījuma”.

37. Nosacījums attiecībā uz konkrēto pakalpojumu, ka to “parasti sniedz par atlīdzību”, ir pārņemts no LESD 57. panta un atspoguļo judikatūrā iedibināto uzskatu, atbilstīgi kuram LESD noteikumi par iekšējo tirgu¹¹ attiecas tikai uz saimnieciska rakstura pakalpojumiem.

38. Atbilstīgi stingri iedibinātai judikatūrai saimnieciskas darbības un pakalpojumu sniegšanas jēdzieni iekšējā tirgus kontekstā ir jāinterpretē plaši¹².

39. Šajā ziņā iesniedzējtiesa vēlas uzzināt par konkrētā pakalpojuma sniegšanas saimniecisko raksturu, vienlaikus norādot, ka tā uzskata, ka piekļuves internetam nodrošināšana pat bez maksas ir saimnieciska darbība, jo šādas piekļuves sniegšana parasti ir pakalpojums, ko sniedz par atlīdzību.

10 — Kas grozīta ar Direktīvu 98/48. Šī definīcija ir pārņemta Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 9. septembra Direktīvas (ES) 2015/1535, ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko noteikumu un informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu jomā (OV L 241, 1. lpp.), ar kuru atcelta Direktīva 98/34, 1. panta 1. punkta b) apakšpunktā.

11 — Spriedumi *Smits un Peerbooms* (C-157/99, EU:C:2001:404, 58. punkts), kā arī *Humbel un Edel* (263/86, EU:C:1988:451, 17. punkts).

12 — Skat. spriedumu *Deliège* (C-51/96 un C-191/97, EU:C:2000:199, 52. punkts un tajā minētā judikatūra).

40. Kā to norādījusi iesniedzējtiesa un lielākā daļa tiesvedības un ieinteresēto pušu, izņemot *Sony Music*, es atzīmēju, ka piekļuves internetam nodrošināšana parasti ir saimnieciska darbība. Šis konstatējums attiecas arī uz šādas piekļuves nodrošināšanu, izmantojot *Wi-Fi* tīklu.

41. Es uzskatu, ka tad, kad saistībā ar savu darbību uzņēmējs šādu piekļuvi piedāvā sabiedrībai, lai arī tas notiek bez atlīdzības, viņš sniedz saimnieciska rakstura pakalpojumu, pat ja ar to tiek papildināta viņa galvenā darbība.

42. Pats fakts, ka sabiedrībai pieejams *Wi-Fi* tīkls tiek izmantots saistībā ar citu saimniecisko darbību, noteikti attiecas uz saimnieciskās darbības kontekstu.

43. Šajā ziņā piekļuve internetam var būt mārketinga veids, kas ļauj piesaistīt un saglabāt klientus. Tā kā tas veicina galvenās darbības veikšanu, tas, ka pakalpojuma sniedzējs tieši nesaņem atlīdzību no pakalpojuma saņēmējiem, nav noteicošais. Atbilstīgi pastāvīgajai judikatūrai noteikums par atlīdzību, kas minēts LESD 57. pantā, nenozīmē, ka par pakalpojumu tieši maksā tie, kuri to izmanto¹³.

44. *Sony Music* arguments, ar kuru tā apstrīd faktu, ka runa ir par pakalpojumu, ko “parasti” sniedz par atlīdzību, mani nepārliecina.

45. Protams, bieži viesnīca vai bārs piedāvā piekļuvi internetam bez maksas. Tomēr šis fakts nekādā veidā neizslēdz konstatējumu, ka atlīdzība par sniegto pakalpojumu ir iekļauta citu pakalpojumu cenā.

46. Es nesaprotu, kāpēc piekļuves internetam nodrošināšana būtu jāuztver atšķirīgi salīdzinājumā ar citām saimnieciskām darbībām.

47. Šajā tiesvedībā *T. Mc Fadden* norāda, ka iesākumā ir izmantojis *Wi-Fi* tīklu ar nosaukumu “mcfadden.de”, lai piesaistītu blakus uzņēmumu klientu un garāmgājēju uzmanību savam uzņēmumam, kas specializējies gaismas un apskaņošanas tehnikas jomā, un tos mudinātu apmeklēt viņa veikalu vai interneta vietni.

48. Manuprāt, piekļuves internetam nodrošināšana šādos apstākļos atbilst saimnieciskās darbības kontekstam, pat ja to piedāvā bez atlīdzības.

49. Turklāt, pat ja no lēmuma par prejudiciālā jautājuma uzdošanu izriet, ka saistībā ar pamatlietas faktiem *T. Mc Fadden*, iespējams, ir pārveidojis savu *Wi-Fi* tīkla nosaukumu par “Freiheitstattangst.de” (“brīvība, nevis bailes”), lai paustu savu atbalstu cīņai pret to, ka valsts uzrauga internetu, tikai šis apstāklis vien neietekmē šīs darbības kvalificēšanu kā “saimniecisku” darbību. *Wi-Fi* tīkla nosaukuma maiņa man katrā ziņā nešķiet izšķiroša attiecībā uz tīklu, kas tiek izmantots *T. Mc Fadden* komercuzņēmumā.

50. Turklāt, ņemot vērā, ka *T. Mc Fadden* savā uzņēmumā izmantoja sabiedrībai pieejamu *Wi-Fi* tīklu, nav nepieciešams pārbaudīt, vai Direktīvas 2000/31 piemērošanas laukā būtu iekļaujama arī tāda tīkla izmantošanas darbība, kurai nav nekāda cita saimnieciska konteksta¹⁴.

13 — Šajā ziņā attiecībā uz tiešsaistes informācijas sniegšanas pakalpojumu, kuri ir bezmaksas, taču tiek finansēti no ienākumiem par reklāmas izplatīšanu interneta vietnē, sniegšanu tiešsaistē, skat. spriedumu *Papasavvas* (C-291/13, EU:C:2014:2209, 29. un 30. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra). No Direktīvas 2000/31 sagatavošanas darbiem izriet, ka tā attiecas arī uz pakalpojumiem, kurus neatlīdzina pakalpojuma saņēmēji, ja tie sniegti saistībā ar saimniecisku darbību (skat. priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par dažiem elektroniskās tirdzniecības tiesiskajiem aspektiem iekšējā tirgū (COM(1998) 586, galīgā redakcija; OV C 30, 4. lpp., it īpaši 15. lpp.)).

14 — “Saimnieciskās darbības” jēdziens to LESD noteikumu izpratnē, kas saistīti ar iekšējo tirgu, nozīmē izvērtēt katru gadījumu atsevišķi, ņemot vērā attiecīgās darbības veikšanu. Šajā ziņā skat. spriedumus *Factortame* u.c. (C-221/89, EU:C:1991:320, 20.–22. punkts), kā arī *International Transport Workers' Federation* un *Finnish Seamen's Union* (C-438/05, EU:C:2007:772, 70. punkts).

2) Pakalpojums piekļuves tīklam “nodrošināšanai” (otrais un trešais jautājums)

51. Saskaņā ar Direktīvas 2000/31 12. panta 1. punktu jēdziens “informācijas sabiedrības pakalpojums” attiecas uz jebkādu saimniecisku darbību, kas ir saistīta ar piekļuves nodrošināšanu komunikācijas tīklam, kurā iekļauta publiska *Wi-Fi* tīkla ar piekļuvi internetam izmantošana¹⁵.

52. Manuprāt, darbības vārds “nodrošināt” nozīmē tikai to, ka attiecīgā darbība ļauj sabiedrībai piekļūt tīklam, vienlaikus iekļaujoties saimnieciskas darbības kontekstā.

53. Kādas darbības kvalificēšanai par “pakalpojumu” ir objektīvs raksturs. Manuprāt, tādējādi nav nepieciešams, lai attiecīgā persona sabiedrībai sevi identificētu kā pakalpojuma sniedzēju vai arī lai tā nepārprotami reklamētu savu darbību iespējamajiem klientiem.

54. Turklāt atbilstīgi judikatūrai par Direktīvas 2001/29 8. panta 3. punktu tas, ka tiek sniegts starpnieka pakalpojums, jāsaprot plašā nozīmē un tam nav vajadzīga līgumiska saite starp pakalpojumu sniedzēju un lietotājiem¹⁶. Es norādu, ka jautājums par līgumiskas saiknes pastāvēšanu attiecas tikai uz valsts tiesībām.

55. No septītā prejudiciālā jautājuma tomēr izriet, ka iesniedzējtiesai ir šaubas par šo pēdējo punktu, jo Direktīvas 2000/31 2. panta b) punkta vācu valodas redakcijā “pakalpojuma sniedzēja” (“Diensteanbieter”) jēdziens norāda uz personu, kura “sniedz” (“anbieter”) pakalpojumu, izmantojot terminu, kuru var saprast kā tādu, kas nozīmē aktīvu kāda pakalpojuma reklamēšanu klientiem.

56. Šāds termina “sniegt [pakalpojumu]” lasījums ne vien nav atbalstīts citu valodu redakcijās¹⁷, bet arī man šķiet, ka tas nav pamatots judikatūrā attiecībā uz LESD 56. pantu, kura pamatā ir plaša pakalpojuma jēdziena interpretācija un kurā nav iekļauts šāds aktīvas reklamēšanas nosacījums¹⁸.

3) Starpposma secinājums

57. Ņemot vērā iepriekš minēto, es uzskatu, ka Direktīvas 2000/31 2. panta a) un b) punkts un 12. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tos piemēro personai, kura, papildinot savu galveno saimniecisko darbību, izmanto *Wi-Fi* tīklu ar interneta pieslēgumu, kas sabiedrībai pieejams bez maksas.

B – Direktīvas 2000/31 12. panta interpretācija

1) Ievada apsvērumi

58. Es vēlos shematizēt to samērā sarežģīto problēmu loku, kas iekļauts ceturtajā līdz devītajā jautājumā.

59. Ceturtais un piektais jautājums, kurus es ierosinu skatīt kopā, attiecas uz to vienkāršās līnijas pakalpojumu sniedzēja atbildību, kas izriet no Direktīvas 2000/31 12. panta 1. un 3. punkta.

15 — Kā norāda Komisija, *Wi-Fi* tīkls ar interneta pieslēgumu ir “elektroniskās komunikācijas tīkls” Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direktīvas 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (pamatdirektīva) (OV L 108, 33. lpp.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 25. novembra Direktīvu 2009/140/EK (OV L 337, 37. lpp.), 2. panta pirmās daļas a) punkta izpratnē.

16 — Šajā ziņā skat. spriedumu *UPC Telekabel Wien* (C-314/12, EU:C:2014:192, 34. un 35. punkts).

17 — Skat. it īpaši redakciju spāņu valodā (“suministre [un servicio]”), angļu valodā (“providing [service]”), lietuviešu valodā (“teikiantis [paslauga]”) un poļu valodā (“świadczy [usługę]”).

18 — Skat. šo secinājumu 38. punktu.

60. Iesniedzējtiesa it īpaši vēlas noskaidrot, vai ir iespējams starpnieka pakalpojuma sniedzējam saistībā ar aizlieguma pieprasījumiem piespriest atlīdzināt zaudējumus, kā arī ārpustiesas izmaksas un tiesāšanās izdevumus, ja autortiesības ir pārkāpušas trešās personas. Turklāt tā arī cenšas uzzināt, vai valsts tiesa var pieprasīt, lai starpnieka pakalpojuma sniedzējs atturētos no darbībām, kas ļauj trešajām personām izdarīt attiecīgo pārkāpumu.

61. Gadījumā, ja nebūtu paredzama nekāda efektīva tiesvedība pret starpnieka pakalpojuma sniedzēju, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai ir iespējams ierobežot Direktīvas 2000/31 12. panta piemērojamības jomu, pēc analogijas piemērojot šīs pašas direktīvas 14. panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzēto nosacījumu (sestais jautājums) vai citus nerakstītos nosacījumus (septītais un astotais jautājums).

62. Savukārt devītais jautājums attiecas uz rīkojuma, ko var izdot starpnieciska pakalpojuma sniedzējam, robežām. Lai uz to lietderīgi atbildētu, būtu jāatsaucas ne tikai uz Direktīvas 2000/31 12. un 15. pantu, bet arī uz normām attiecībā uz rīkojumiem, kas iekļauti Direktīvā 2001/29 un Direktīvā 2004/48 saistībā ar intelektuālā īpašuma aizsardzību, kā arī uz pamattiesībām, kas ir tā līdzsvara pamatā, kas izveidots ar šo normu kopumu.

2) Starpnieka pakalpojuma sniedzēja atbildības apjoms (ceturtais un piektais jautājums)

63. Direktīvas 2000/31 12. panta 1. punktā ir noteiktas vienkāršās līnijas pakalpojuma sniedzēja atbildības robežas par nelikumīgu darbību, ko uzsākusi trešā persona, ņemot vērā pārraidīto informāciju.

64. Kā izriet no šā legīslatīvā akta sagatavošanas darbiem, attiecīgais ierobežojums horizontāli attiecas uz visa veida atbildību par jebkādam nelikumīgām darbībām. Tādējādi runa ir gan par kriminālatbildību, par administratīvo vai civiltiesisko atbildību, gan par tiešo vai netiešo atbildību par trešo personu veiktām darbībām¹⁹.

65. Atbilstīgi Direktīvas 2000/31 12. panta 1. punkta a) un c) apakšpunktam šis ierobežojums darbojas, ja tiek izpildīti trīs kumulatīvi nosacījumi, proti, ka vienkāršās līnijas pakalpojuma sniedzējs nav pārraidītājs, ka viņš neizvēlas pārraidīšanas saņēmēju, ka viņš neizvēlas un nemaina informāciju, kas ir pārraidīšanas priekšmets.

66. Atbilstīgi Direktīvas 2000/31 preambulas 42. apsvērumam izņēmumi atbildības jomā attiecas vienīgi uz tehniskām, automātiskām un pasīvām darbībām, kas norāda uz to, ka pakalpojumu sniedzējam nav nedz zināšanu, nedz kontroles pār informāciju, ko pārraida vai uzglabā.

67. Iesniedzējtiesas uzdoto jautājumu pamatā ir hipotēze, ka šajā tiesvedībā šie nosacījumi ir ievēroti.

68. Es norādu, ka no Direktīvas 2000/31 12. panta 1. un 3. punkta, skatot tos kopā, izriet, ka attiecīgās normas ierobežo starpnieka pakalpojuma sniedzēja saistības attiecībā uz pārraidīto informāciju, taču to nepasargā no tiesas rīkojumiem.

69. Tāpat arī atbilstīgi Direktīvas 2000/31 preambulas 45. apsvērumam starpnieka pakalpojumu sniedzēja atbildības ierobežojumi neietekmē tiesības izdot dažādu veidu rīkojumus; šādus rīkojumus it īpaši var veidot tiesu vai administratīvo iestāžu prasības izbeigt vai novērst jebkādu pārkāpumu.

70. Direktīvas 2000/31 12. pantā, to skatot kopumā, tādējādi ir nošķirtas prasības attiecībā uz saistībām un attiecībā uz rīkojumiem, kas ir jāņem vērā, nosakot tās saistību robežas, kas iezīmētas šajā pantā.

¹⁹ — Skat. direktīvas priekšlikumu COM(1998) 586, galīgā redakcija, 27. lpp.

71. Šajā tiesvedībā iesniedzējtiesai rodas jautājumi par iespēju starpnieku pakalpojuma sniedzējam viņa netiešās atbildības (“Störerhaftung”) par šādiem pieprasījumiem dēļ piespriest:

- tiesas aizliegumu, piemērojot naudas sodu, lai neļautu trešajām personām nodarīt kaitējumu īpašam aizsargātam darbam,
- atlīdzināt zaudējumus,
- atlīdzināt izdevumus par brīdinājumu, proti, ārpustiesas izdevumus, kas saistīti ar brīdinājumu, kas ir obligāts priekšnoteikums tiesvedībai, lai panāktu aizliegumu, un
- segt tiesāšanās izdevumus tiesā saistībā ar prasību par aizliegumu un zaudējumu atlīdzību.

72. Pati iesniedzējtiesa uzskata, ka atbilstīgi Direktīvas 2000/31 12. panta 1. punktam *T. Mc Fadden* nevar uzskatīt par atbildīgu attiecībā pret *Sony Music* saistībā ar visām tās prasībām, jo viņš nav atbildīgs par informāciju, ko pārraida trešās personas. Šajā ziņā es vispirms analizēšu iespēju prasīt piespriest naudas sodu, šajā tiesvedībā – atlīdzināt zaudējumus, ārpustiesas izdevumus un segt tiesāšanās izdevumus, un, otrkārt, iespēju pieprasīt rīkojumu ar naudas soda piemērošanu.

a) Prasība atlīdzināt zaudējumus un citas ar naudas sodu saistītas prasības

73. Es atgādinu, ka ar Direktīvas 2000/31 12. panta 1. punktu tiek ierobežota starpnieka pakalpojuma sniedzēja civiltiesiskā atbildība, izslēdzot jebkādu prasību par zaudējumu atlīdzināšanu, kuras pamatā ir visa veida civiltiesiskā atbildība²⁰.

74. Manuprāt, šis ierobežojums aptver ne vien prasību atlīdzināt zaudējumus, bet arī jebkura cita veida prasību par naudas sodu, kam nepieciešams konstatēt atbildību saistībā ar autortiesību pārkāpumu pārraidītās informācijas dēļ, piemēram, prasības par ārpustiesas vai tiesas izdevumu segšanu.

75. Šajā ziņā es neesmu pārliecināts par *Sony Music* argumenta pamatotību, saskaņā ar kuru būtu taisnīgi likt atlīdzināt zaudējumus, kas radušies pārkāpuma rezultātā, “tam, kurš šo pārkāpumu izdarījis”.

76. Atbilstīgi Direktīvas 2000/31 12. pantam vienkāršas līnijas pakalpojuma sniedzējs nevar būt atbildīgs par autortiesību pārkāpumu, kas izdarīts pārraidītās informācijas dēļ. Tādējādi viņam nevar piespriest atlīdzināt ārpustiesas izmaksas, ne arī izmaksas tiesā par tādu pārkāpumu, kurā viņu nevar vainot.

77. Es turklāt norādu, ka, piespriežot segt ārpustiesas izdevumus un izdevumus, kas saistīti ar šādu pārkāpumu, varētu tikt apdraudēts Direktīvas 2000/31 12. pantā izvirzītais mērķis – nepamatoti neierobežot attiecīgās darbības veikšanu. Spriedumam segt rīkojuma izmaksas un tiesāšanās izdevumus potenciāli ir tāda pati negatīva ietekme kā spriedumam atmaksāt zaudējumus, un tas var tādā pašā veidā traucēt attiecīgo starpnieku pakalpojumu attīstībai.

78. Protams, Direktīvas 2000/31 12. panta 3. punktā ir paredzēta iespēja tiesai vai administratīvai iestādei pēc izdarītā pārkāpuma noteikt starpnieku pakalpojuma sniedzējam dažus pienākumus, ir īpaši rīkojuma veidā.

20 — Skat. direktīvas priekšlikumu COM(1998) 586, galīgā redakcija, 28. lpp.

79. Tomēr šīs direktīvas 12. panta 1. punkta kontekstā tiesas vai administratīvās iestādes nolēmuma par to, ka pakalpojuma sniedzējam tiek noteikti daži pienākumi, pamatā nedrīkst būt šā pakalpojuma sniedzēja atbildības konstatējums. Starpnieks pakalpojuma sniedzējs nevar tikt uzskatīts par atbildīgu par to, ka viņš nav pēc savas iniciatīvas novērsis iespējamu pārkāpumu vai arī nav izpildījis *bonus pater familias* pienākumu. Viņa atbildība nevar iestāties, pirms viņam ir noteikts īpašs pienākums, kas norādīts Direktīvas 2000/31 12. panta 3. punktā.

80. Manuprāt, šajā tiesvedībā Direktīvas 2000/31 12. panta 1. punkts nepieļauj, ka starpnieka pakalpojuma sniedzējam tiek piespriests ne vien atlīdzināt zaudējumus, bet arī brīdinājuma izdevumus un tiesāšanās izdevumus saistībā ar autortiesību pārkāpumu, ko izdarījusi trešā persona pārraidītās informācijas dēļ.

b) Rikojums

81. Dalībvalstu pienākums paredzēt rikojumu attiecībā uz starpnieku pakalpojuma sniedzēju izriet no Direktīvas 2001/29 8. panta 3. punkta, kā arī no būtībā identiskas normas, kas norādīta Direktīvas 2004/48 11. panta trešajā teikumā.

82. Iespēja izdot rikojumu attiecībā uz starpnieku pakalpojumu sniedzēju, kas nodrošina piekļuvi internetam, kura pakalpojumus izmanto trešā persona, lai pārkāptu autortiesības vai blakustiesības, izriet arī no judikatūras, kas ir saistīta ar šīm divām direktīvām²¹.

83. Saskaņā ar Direktīvas 2001/29 preambulas 16. apsvērumu tā neskar Direktīvas 2000/31 noteikumus. Tomēr atbilstīgi Direktīvas 2000/31 12. panta 3. punktam starpnieka pakalpojuma sniedzēja atbildības ierobežošana savukārt neskar iespēju iesniegt prasības par izbeigšanu, lai šis pakalpojumu sniedzējs izbeigtu pārkāpumu vai arī to novērstu²².

84. No tā izriet, ka Direktīvas 2000/31 12. panta 1. un 3. punkts pieļauj rikojuma izdošanu attiecībā uz vienkāršas līnijas pakalpojumu sniedzēju.

85. Turklāt šo rikojumu nosacījumi un kārtība ir jāparedz valsts tiesību aktos²³.

86. Es tomēr atgādinu, ka atbilstīgi Direktīvas 2000/31 12. panta 1. punktam rikojuma pieņemšana nenozīmē starpnieka pakalpojuma sniedzēja jebkāda veida civiltiesiskās atbildības konstatējumu par autortiesību pārkāpumu, kas izdarīts pārraidītās informācijas dēļ.

87. Turklāt šīs direktīvas 12. pants, skatīts kopā ar citām atbilstošajām Savienības tiesību normām, iezīmē šo rikojumu robežas, kuras es skatišu saistībā ar devītā prejudiciālā jautājuma analīzi.

c) Ar rikojumu saistīts sods

88. Lai sniegtu lietderīgu atbildi uz uzdotajiem jautājumiem, vēl arī jānosaka, vai Direktīvas 2000/31 12. pants ierobežo starpnieka pakalpojuma sniedzēja atbildību saistībā ar sodu par rikojuma neievērošanu.

21 — Spriedumi *Scarlet Extended* (C-70/10, EU:C:2011:771, 31. punkts), *Sabam* (C-360/10, EU:C:2012:85, 29. punkts) un *UPC Telekabel Wien* (C-314/12, EU:C:2014:192, 26. punkts).

22 — Skat. arī direktīvas priekšlikumu COM(1998) 586, galīgā redakcija, 28. lpp.

23 — Skat. Direktīvas 2000/31 preambulas 46. apsvērumu un Direktīvas 2001/29 preambulas 59. apsvērumu, kā arī spriedumu *UPC Telekabel Wien* (C-314/12, EU:C:2014:192, 43. un 44. punkts).

89. No lēmuma par prejudiciāla jautājuma uzdošanu izriet, ka ar tiesas aizliegumu, kas plānots pamatlietā, var piemērot naudas sodu pat līdz EUR 250 000, ko var pārveidot par sodu ar brīvības atņemšanu. Šāds spriedums paredzēts gadījumam, kad šis aizliegums tiek pārkāpts.

90. Šajā ziņā es uzskatu, ka, ja Direktīvas 2000/31 12. panta 1. punktā ir izslēgta jebkāda veida soda piespriešana starpnieka pakalpojuma sniedzējam saistībā ar autortiesību pārkāpumu pārraidītās informācijas dēļ, tad ar šo normu tomēr netiek ierobežota viņa atbildība par tāda rīkojuma neievērošanu, kas pieņemts saistībā ar šo pārkāpumu.

91. Ciktāl runa ir par papildinošu atbildību, kas saistīta ar prasību par izbeigšanu un kuras vienīgais mērķis ir nodrošināt rīkojuma efektivitāti, uz to attiecas Direktīvas 2000/31 12. panta 3. punkts, atbilstīgi kuram tiesai ir tiesības starpnieka pakalpojuma sniedzējam noteikt pienākumu izbeigt vai novērst pārkāpumu.

d) Starpposma secinājums

92. Ņemot vērā iepriekš minēto, es uzskatu, ka Direktīvas 2000/31 12. panta 1. un 3. punkts nepieļauj, ka vienkāršās līnijas pakalpojuma sniedzējam tiktu piespriests sods saistībā ar jebkuru pieprasījumu, kas ietver viņa civiltiesiskās atbildības konstatēšanu. Šis pants nepieļauj ne vien to, ka starpnieka pakalpojuma sniedzējam tiek piespriesta zaudējumu atlīdzināšana, bet arī to, ka viņam tiek noteikta ar brīdinājumu saistīto izdevumu segšana un tiesāšanās izdevumi saistībā ar trešās personas izdarītu autortiesību pārkāpumu pārraidītās informācijas dēļ. Šis pats pants pieļauj tāda rīkojuma izdošanu, ar kuru nosaka naudas sodu.

3) Iespējamie papildu nosacījumi saistībā ar atbildības ierobežošanu (sestais, septītais un astotais jautājums)

93. Es norādu, ka ar sesto, septīto un astoto jautājumu iesniedzējtiesa par iesākuma punktu izmanto premisu, atbilstīgi kurai ar Direktīvas 2000/31 12. pantu tiek izslēgta jebkāda veida prasība pret starpnieka pakalpojuma sniedzēju. Tā tādējādi vēlas iegūt informāciju par šādas situācijas atbilstību taisnīgam līdzsvaram starp iesaistītajām dažādajām interesēm, kas norādīts Direktīvas 2000/31 preambulas 41. apsvērumā.

94. Tādējādi šķiet, ka tas ir iemesls, kādēļ iesniedzējtiesa uzdod Tiesai jautājumu par iespēju ierobežot Direktīvas 2000/31 12. panta piemērošanas jomu, pēc analogijas piemērojot nosacījumu, kas minēts Direktīvas 2000/31 14. panta 1. punkta b) apakšpunktā (sestais jautājums), vai pievienojot citu nosacījumu, kas nav paredzēts šajā pašā direktīvā (septītais un astotais jautājums).

95. Mani interesē, vai šie prejudiciālie jautājumi joprojām ir būtiski, ja Tiesa nolemtu – kā es iesaku –, ka Direktīvas 2000/31 12. pants principā ļauj izdot rīkojumu attiecībā uz starpnieka pakalpojuma sniedzēju.

96. Katrā ziņā es uzskatu, ka uz šiem jautājumiem, ciktāl tajos paredzēta iespēja ierobežot Direktīvas 2000/31 12. panta piemērošanu, paredzot dažus papildu nosacījumus, uzreiz ir jāsniedz negatīva atbilde.

97. Ar Direktīvas 2000/31 12. panta 1. punkta a)–c) apakšpunktu vienkāršās līnijas starpnieka pakalpojuma sniedzēja atbildības ierobežošanai tiek noteikti daži kumulatīvi, bet visaptveroši nosacījumi²⁴. Citu šīs normas piemērošanas nosacījumu pievienošana, man šķiet, šajos punktos ir nepārprotami izslēgta.

24 — Skat. direktīvas priekšlikumu COM(1998) 586, galīgā redakcija, 28. lpp.

98. Tādējādi attiecībā uz sesto jautājumu, kurā norādīts uz iespēju pēc analogijas piemērot Direktīvas 2000/31 14. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto nosacījumu, es norādu, ka šī norma paredz, ka glabāšanas (“hosting”) pakalpojuma sniedzējs nav atbildīgs par uzglabāto informāciju, ar nosacījumu, ka viņš, tiklīdz uzzina par šo nelikumīgo darbību, nekavējoties rīkojas, lai izņemtu šo informāciju vai padarītu neiespējamu piekļuvi šai informācijai.

99. Šajā ziņā es atgādinu, ka Direktīvas 2000/31 12.–14. pants attiecas uz trim atšķirīgiem darbības veidiem un pakļauj pakalpojuma sniedzēja atbildības ierobežošanu dažādiem nosacījumiem, ņemot vērā katras attiecīgās darbības raksturu. Ja šādas piemērošanas pēc analogijas rezultātā tiktu apvienoti ar šīm darbībām saistīti atbildības nosacījumi, kurus likumdevējs ir skaidri nodalījis, tad šī piemērošana būtu pretrunā šo normu struktūrai.

100. Tas vēl jo vairāk attiecas uz pamatlietu, jo – kā norāda Komisija – darbība, kura saistīta ar vienkāršo līniju, kas minēta Direktīvas 2000/31 12. pantā un kas ir tikai informācijas pārraidīšana, pēc sava rakstura atšķiras no tās darbības, kas minēta šīs pašas direktīvas 14. pantā un kas ir pakalpojuma saņēmēja piegādātās informācijas uzglabāšana. Šī pēdējā darbība ietver noteiktu iesaistes līmeni informācijas uzglabāšanā un tādējādi zināmu kontroles līmeni, kas izskaidro gadījumu, kurš minēts Direktīvas 2000/31 14. panta 1. punkta b) apakšpunktā, atbilstīgi kuram nav izslēgts, ka glabāšanas pakalpojuma sniedzējs iepazīstas ar nosacījumiem, kuri norāda uz nelikumīgu darbību, un ka viņam uz to pēc savas ierosmes jāreaģē.

101. Ar septīto un astoto jautājumu iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai Direktīvas 2000/31 12. panta 1. punktā paredzētos nosacījumus, kā arī tos, kuri izriet no šīs pašas direktīvas 2. panta a), b) un d) punktiem, varētu papildināt ar citiem nerakstītiem nosacījumiem.

102. No iesniedzējtiesas lēmuma par prejudiciālo jautājumu izdošanu izriet, ka papildu nosacījums varētu būt, piemēram, prasība par ciešu saikni ar galveno saimniecisko darbību un bezmaksas piekļuves internetam nodrošināšana saistībā ar šo darbību.

103. Es atgādinu, ka no Direktīvas 2000/31 12. panta 1. punkta formulējuma izriet, ka šie trīs nosacījumi attiecībā uz tās piemērošanu ir izsmeltoši. Ciktāl šie jautājumi attiecas uz pakalpojumu un saimnieciskās darbības jēdzienu interpretāciju, es atļaujos atsaukties uz manis sniegto pirmo trīs jautājumu analīzi²⁵.

104. Šo apsvērumu kontekstā es uzskatu, ka Direktīvas 2000/31 12. panta 1. punkta a)–c) apakšpunktā minētie nosacījumi ir izsmeltoši un tie neļauj pēc analogijas piemērot šīs pašas direktīvas 14. panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzēto nosacījumu vai kādus citus papildu nosacījumus.

4) Rikojuma piemērošanas joma (devītais jautājums)

105. Ar devīto jautājumu iesniedzējtiesa jautā Tiesai, vai Direktīvas 2000/31 12. panta 1. punkts, ņemot vērā citas Savienības tiesību normas, kas nosaka tā piemērošanu, nepieļauj tiesas aizliegumu, ar kuru uzdod starpnieka pakalpojuma sniedzējam turpmāk atturēties no tā, ka trešajām personām tiek atļauts nodarīt kaitējumu īpašam aizsargātam darbam, izmantojot interneta savienojumu, ja šis aizliegums saglabā iespēju pakalpojuma sniedzējam izvēlēties pieņemamos tehniskos pasākumus (devītā jautājuma a) daļa). Tā turklāt vēlas noskaidrot, vai šāds rikojums atbilst attiecīgajai normai, ja jau no sākuma ir pierādīts, ka saņēmējs praktiski tiesas aizliegumu varēs ievērot, tikai pārtraucot interneta savienojumu un to padarot drošu, izmantojot paroli vai pārbaudot visu informāciju, kas pārraidīta, izmantojot šo savienojumu (devītā jautājuma b) daļa).

25 — Skat. šo secinājumu 55. punktu.

a) Rikojuma ierobežojumi

106. Kā izriet no manas ceturtnā un piektā jautājuma analīzes, Direktīvas 2000/31 12. pants principā pieļauj tādu rīkojumu izdošanu, kādi norādīti Direktīvas 2001/29 8. panta 3. punktā un Direktīvas 2004/48 11. panta trešajā teikumā attiecībā uz vienkāršas līnijas pakalpojumu sniedzējiem.

107. Veicot šādu pasākumu, valsts tiesai tomēr ir jāņem vērā no šīm normām izrietošie ierobežojumi.

108. Šajā ziņā pasākumiem, kas paredzēti, piemērojot Direktīvas 2001/29 8. panta 3. punktu un Direktīvas 2004/48 11. panta trešo teikumu, ņemot vērā šīs direktīvas 3. pantu, jābūt godīgiem un taisnīgiem, tiem nav jābūt nepamatoti sarežģītiem vai dārgiem, ne arī tajos jāiekļauj nesamērīgi termiņi, ne arī jārada nepamatoti kavējumi. Tiem turklāt ir jābūt efektīviem, samērīgiem un preventīviem un tie jāpiemēro tā, lai neradītu šķēršļus likumīgai tirdzniecībai un nodrošinātu, ka tos neizmanto ļaunprātīgi²⁶. Lai izdotu tiesas rīkojumu, turklāt ir jāizveido attiecīgo pušu interešu līdzsvars²⁷.

109. Turklāt, ņemot vērā to, ka Direktīvas 2001/29 piemērošana nedrīkst ietekmēt Direktīvas 2000/31 piemērošanu, valsts tiesai, izdodot rīkojumu attiecībā uz vienkāršas līnijas pakalpojumu sniedzēju, ir jāņem vērā ierobežojumi, kuri izriet no šīs pēdējās minētās direktīvas²⁸.

110. Šajā ziņā no Direktīvas 2000/31 12. panta 3. punkta un 15. panta 1. punkta izriet, ka šim pakalpojuma sniedzējam prasībā par izbeigšanu noteikto saistību mērķim ir jābūt izbeigt pārkāpumu vai novērst īpašu pārkāpumu un tas neietver vispārējas saistības pārraudzības jomā.

111. Piemērojot šīs normas, ir jāņem vērā arī pamattiesību principi, kurus aizsargā Savienības tiesības, it īpaši vārda un informācijas brīvība, kā arī darījumdarbības brīvība, kas noteiktas Hartas 11. un 16. pantā²⁹.

112. Ciktāl šo pamattiesību ierobežojumi ir noteikti, lai īstenotu to intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību, kas noteiktas Hartas 17. panta 2. punktā, šo ierobežojumu novērtēšanai ir nepieciešams atrast taisnīgu līdzsvaru starp attiecīgajām pamattiesībām³⁰.

113. Mehānismi, kas ļauj atrast šo līdzsvaru, pirmkārt, ir minēti jau Direktīvā 2001/29 un Direktīvā 2000/31, ciktāl tajās ir paredzēti daži uz starpnieku attiecinātu pasākumu ierobežojumi. Otrkārt, šiem mehānismiem ir jāizriet no valsts tiesību piemērošanas³¹, it īpaši, ņemot vērā to, ka tieši šīs tiesības nosaka īpašo kārtību attiecībā uz prasībām par izbeigšanu.

114. Šajā ziņā dalībvalstu iestādēm un tiesām ir ne tikai jāinterpretē savas valsts tiesības saskaņīgi ar šīm pašām direktīvām, bet arī jānodrošina, lai tās nebūtu pamatotas ar tādu šīs direktīvas interpretāciju, kas nonāktu konfliktā ar piemērojamajām pamattiesībām³².

26 — Šajā ziņā skat. spriedumu *L'Oréal u.c.* (C-324/09, EU:C:2011:474, 139. punkts), kā arī spriedumu *Scarlet Extended* (C-70/10, EU:C:2011:771, 36. punkts).

27 — Saistībā ar šo principu skat. Jakubecki, A., "Dochodzenie roszczeń z zakresu prawa własności przemysłowej", no: *System prawa prywatnego* (Privāttiesību sistēma), 14.b sējums, Prawo własności przemysłowej [Rūpnieciskā īpašuma tiesības], Varšava, CH Beck, Instytut Nauk Prawnych PAN, 2012, 1651. lpp.

28 — Spriedums *Scarlet Extended* (C-70/10, EU:C:2011:771, 34. punkts).

29 — Šajā ziņā skat. Direktīvas 2000/31 preambulas 1. un 9. apsvērumu.

30 — Spriedums *IPC Telekabel Wien* (C-314/12, EU:C:2014:192, 47. punkts).

31 — Šajā ziņā skat. spriedumu *Promusicae* (C-275/06, EU:C:2008:54, 66. punkts).

32 — Spriedumi *Promusicae* (C-275/06, EU:C:2008:54, 68. punkts) un *IPC Telekabel Wien* (C-314/12, EU:C:2014:192, 46. punkts).

115. Ņemot vērā šos apsvērumus, izdodot rīkojumu attiecībā uz starpnieku pakalpojumu sniedzēju, valsts tiesai ir jānodrošina, ka:

- attiecīgie pasākumi atbilst Direktīvas 2004/48 3. pantam, konkrēti, ka tie ir efektīvi, samērīgi un preventīvi,
- tie paredzēti, lai izbeigtu īpašu pārkāpumu vai to novērstu, un tie neparedz vispārējas saistības attiecībā uz pārraudzību atbilstīgi Direktīvas 2000/31 12. panta 3. punktam un 15. panta 1. punktam,
- šo normu piemērošanā, kā arī pārējā kārtībā, kas paredzēta atbilstīgi valsts tiesību aktiem, ir ievērots taisnīgs līdzsvars starp piemērojamajām pamattiesībām, it īpaši tām, kas aizsargātas, pirmkārt, ar Hartas 11. un 16. pantu, kā arī, otrkārt, ar tās 17. panta 2. punktu.

b) Vispārīgi formulēta rīkojuma atbilstība

116. Iesniedzējtiesa jautā, vai Direktīvas 2000/31 12. pants pieļauj tādu rīkojumu, kurā ir aizliegums, kas ir formulēts ļoti vispārīgi, atstājot saņēmējam iespēju izvēlēties, kādus konkrētus pasākumus veikt.

117. Tādējādi pamatlietā paredzētais pasākums būtu starpnieka pakalpojuma sniedzējam uzdot turpmāk izvairīties no tā, ka trešajām personām, izmantojot konkrētu interneta pieslēgumu, tiek ļauts darīt pieejamu interneta tirdzniecības platformā noteiktu aizsargātu darbu, lai to aplūkotu tiešsaistē. Jautājums par tehnisku pasākumu izvēli paliktu atklāts.

118. Es norādu, ka aizliegums, kas formulēts ļoti vispārīgi, nenosakot konkrētus pasākumus, var būt nozīmīgs tiesiskās nedrošības avots tā saņēmējam. Iespēja saņēmējam procesā, kas saistīts ar apgalvotu rīkojuma neievērošanu, pierādīt, ka tas ir veicis visus saprātīgos pasākumus, nevar pilnībā novērst šo nedrošību.

119. Turklāt, ņemot vērā, ka pieņemamo piemēroto pasākumu izvēle nozīmē meklēt pareizu pamattiesību līdzsvaru, šī loma būtu jāuzņemas tiesai un to nevarētu pilnībā uzticēt rīkojuma saņēmējam³³.

120. Protams, Tiesa jau ir lēmusi, ka rīkojums, kas adresēts piekļuves internetam nodrošinātājam un kas ļauj tā saņēmēja noteikt konkrētus veicamus pasākumus, principā ir saderīgs ar Savienības tiesībām³⁴.

121. Šā risinājuma pamatojums it īpaši ir iemesls, atbilstīgi kuram vispārīgi formulētam rīkojumam ir tā priekšrocība, ka tas ļauj tā saņēmējam izvēlēties pasākumus, kuri ir vislabāk piemēroti tā resursiem un kapacitātei un kuri ir saderīgi ar citiem likumīgiem pienākumiem³⁵.

122. Šie argumenti tomēr man nešķiet piemērojami tādā gadījumā, kāds ir pamatlietā, kurā tiek apspriesta pati piemērotu veicamo pasākumu pastāvēšana.

123. Iespēja izvēlēties vispiemērotākos pasākumus var dažos gadījumos būt saderīga ar rīkojuma saņēmēja interesēm, taču tā nav, ja šī izvēle izraisa tiesisko nedrošību. Šādos apstākļos, ja atbildība par atbilstošu pasākumu veikšanu tiktu pilnībā atstāta saņēmēja ziņā, tiktu pakļauts riskam attiecīgo tiesību un interešu līdzsvars.

33 — Šajā ziņā skat. ģenerāladvokāta P. Krusa Viljalona [*P. Cruz Villalón*] secinājumus lietā *IPC Telekabel Wien* (C-314/12, EU:C:2013:781, 87.–90. punkts).

34 — Spriedums *IPC Telekabel Wien* (C-314/12, EU:C:2014:192, 64. punkts).

35 — Spriedums *IPC Telekabel Wien* (C-314/12, EU:C:2014:192, 52. punkts).

124. Tādējādi es uzskatu, ka, ja Direktīvas 2000/31 12. panta 3. punkts un Direktīvas 2001/29 8. panta 3. punkts principā pieļauj tāda rīkojuma izdošanu, kas ļauj tā saņēmējam izvēlēties konkrētus veicamus pasākumus, tad tomēr valsts tiesai, kurā iesniegts rīkojuma pieprasījums, jāpārlicinās par piemērotu pasākumu esamību, kuri atbilst ierobežojumiem, kas izriet no Savienības tiesībām.

c) Šajā tiesvedībā izskatīto pasākumu atbilstība Savienības tiesībām

125. Iesniedzējtiesai ir arī jautājums par to, vai devītā jautājuma b) punktā minētos trīs pasākumus, proti, interneta savienojuma pārtraukšanu, tā drošības nodrošināšanu ar paroli vai visu pārraidīto komunikāciju pārraudzību, izmantojot šo savienojumu, var uzskatīt par atbilstīgiem Direktīvai 2000/31.

126. Šajā ziņā, lai gan tādu ierobežojumu piemērošana, kuri izriet no Direktīvas 2001/29 un Direktīvas 2000/31, kā arī prasība par taisnīgu pamattiesību līdzsvaru šajā konkrētajā gadījumā ir valsts tiesas ziņā, tomēr Tiesa var sniegt lietderīgus norādījumus.

127. Tādējādi spriedumā *Scarlet Extended*³⁶ Tiesa nosprieda, ka Direktīvas 2001/29 un Direktīvas 2000/31 atbilstošās normas attiecībā uz piemērojamajām pamattiesībām nepieļauj rīkojumu, kas adresēts interneta piekļuves nodrošinātājam, preventīvi ieviest filtrēšanas sistēmu, kas piemērojama visa veida elektroniskajai komunikācijai attiecībā uz visiem klientiem, nosakot, ka tas pilnībā sedz tās izmaksas, un nenosakot laika ierobežojumu.

128. Spriedumā *SABAM*³⁷ Tiesa nosprieda, ka minētās Savienības tiesību normas nepieļauj analogisku rīkojumu, kas adresēts glabāšanas pakalpojumu sniedzējam.

129. Spriedumā *UPC Telekabel Wien*³⁸ Tiesa nosprieda, ka šīs normas pieļauj, ievērojot dažus nosacījumus, pasākumu, kas nosaka pienākumu piekļuves interneta vietnes piegādātājam bloķēt tā lietotājiem piekļuvi īpašai interneta vietai.

130. Es uzskatu, ka šajā tiesvedībā uzreiz ir jāsecina, ka pirmais un trešais gadījums, ko min iesniedzējtiesa, neatbilst Savienības tiesībām.

131. Pasākums, ar kuru liek pārtraukt interneta pieslēgumu, acīmredzami neatbilst prasībai atrast taisnīgu pamattiesību līdzsvaru, jo tas apdraud tādas personas tiesību veikt uzņēmējdarbību būtību, kura, lai arī papildinoši, veic saimniecisko darbību – nodrošina piekļuvi internetam³⁹. Šāds pasākums turklāt būtu pretrunā Direktīvas 2004/48 3. pantam, atbilstīgi kuram tiesai, kura izdod rīkojumu, jāraugās, lai paredzētie pasākumi neradītu šķēršļus likumīgai tirdzniecībai⁴⁰.

36 — C-70/10, EU:C:2011:771.

37 — C-360/10, EU:C:2012:85.

38 — C-314/12, EU:C:2014:192.

39 — Skat. *a contrario* spriedumu *UPC Telekabel Wien* (C-314/12, EU:C:2014:192, 50. un 51. punkts).

40 — Šajā ziņā skat. spriedumu *L'Oréal u.c.* (C-324/09, EU:C:2011:474, 140. punkts).

132. Pasākums, ar kuru interneta pieslēguma īpašniekam tiek pieprasīts pārbaudīt visu komunikāciju, kas pārraidīta, izmantojot šo pieslēgumu, acīmredzami saskartos ar vispārējas uzraudzības pienākuma aizliegumu, kas noteikts Direktīvas 2000/31 15. panta 1. punktā. Lai pasākums būtu pārraudzības pienākums, kas piemērojams “tikai attiecībā uz vispārējiem pienākumiem”⁴¹ un kas pieņemams saskaņā ar šo normu, attiecīgajam pasākumam ir jābūt ierobežotam attiecībā uz pārraudzības priekšmetu un ilgumu, kas nenotiek tāda pasākuma gadījumā, kad tiek pārbaudītas visas komunikācijas tīklā⁴².

133. Tādējādi šīs debates koncentrējas ap otro gadījumu, proti, vai publiska *Wi-Fi* tīkla izmantotājam saistībā ar rikojumu var noteikt pienākumu padarīt drošu piekļuvi savam tīklam.

d) Pienākuma padarīt drošu *Wi-Fi* tīklu atbilstība

134. Attiecīgais jautājums papildina debates, kas notiek vairākās dalībvalstīs, attiecībā uz pienākuma padarīt drošu *Wi-Fi* tīklu atbilstību intelektuālā īpašuma aizsardzības mērķim⁴³. Šīs debates it īpaši attiecas uz personām, kuras abonē piekļuvi internetam un nodod šo piekļuvi trešajām personām, piedāvājot sabiedrībai piekļuvi internetam, izmantojot viņu *Wi-Fi* tīklu.

135. Turklāt runa ir par aspektu, kas apspriests likumdošanas procedūras laikā Vācijā, kura uzsāka saistībā ar valdības “Digital Agenda”⁴⁴, kuras mērķis ir ieviest skaidrību publisko *Wi-Fi* tīklu izmantotāju atbildības režīmā, lai padarītu šo darbību pievilcīgāku⁴⁵.

136. Lai gan debates risinās ap netiešās atbildības konceptu Vācijas tiesībās (*Störerhaftung*), tā kā dažu citu dalībvalstu tiesībās arī ir paredzēti instrumenti, kas ļauj noteikt interneta savienojuma īpašnieka atbildību, ja viņš neveic pienācīgus pasākumus, lai novērstu iespējamus trešo personu pārkāpumus, apspriestie jautājumi eventuāli attiecināmi uz plašāku jomu⁴⁶.

137. Es norādu, ka pienākums nodrošināt piekļuves drošību šādam tīklam eventuāli saskaras ar vairākiem tiesiska rakstura iebildumiem.

138. Pirmkārt, drošības pasākumu veikšanas pienākuma ieviešana eventuāli apdraud to uzņēmumu komerciālo modeli, kas papildus citiem sniegtajiem pakalpojumiem piedāvā piekļuvi internetam.

41 — Skat. Direktīvas 2000/31 preambulas 47. apsvērumu.

42 — Saistībā ar sagatavošanas darbiem Komisija kā īpaša pienākuma piemēru min pasākumu, kas ir konkrētas interneta vietnes pārraudzības pasākums noteiktā laikposmā, lai novērstu īpašu nelikumīgu darbību vai arī lai to izbeigtu (direktīvas priekšlikums COM(1998) 586, galīgā redakcija, 30. lpp.). Šajā ziņā skat. arī ģenerālvokāta Nīlo Jēskinena [*Niilo Jääskinen*] secinājumus lietā *L'Oréal* u.c. (C-324/09, EU:C:2010:757, 182. punkts).

43 — Papildus pašreizējam likumdošanas procesam Vācijā, kas minēts turpmāk tekstā, es norādu uz debatēm ap *Digital Economy Act* pieņemšanu Apvienotajā Karalistē, kā arī uz publiskajām apspriedēm par pienākumiem, kas noteikti interneta pakalpojumu sniedzējiem un eventuāli publisko *Wi-Fi* tīklu lietotājiem, ko 2012. gadā uzsāka *Ofcom* (telekomunikāciju regulējošā iestāde) (skat. *Consultation related to the draft Online Infringement of Copyright Order*, “5.52.” punkts, <http://stakeholders.ofcom.org.uk/consultations/infringement-notice/>). Francijā kopš plaši apspriestā 2009. gada 12. jūnija Likuma Nr. 2009-669, ar kuru veicina radošas darbības internetā izplatīšanu un aizsardzību (2009. gada 13. jūnija *JORF*, 9666. lpp.), un 2009. gada 28. oktobra Likuma Nr. 2009-1311 par interneta abonentu literārā un mākslinieciskā īpašuma krimināltiesisko aizsardzību internetā (2009. gada 29. oktobra *JORF*, 18290. lpp.) pieņemšanas interneta abonentiem, tostarp *Wi-Fi* tīklu izmantotājiem, ir jāpadara droši viņu *Wi-Fi* pieslēgumi, lai izvairītos no viņu atbildības iestāšanās par trešo personu izdarītu kaitējumu aizsargātiem darbiem un objektiem.

44 — Viens no Vācijas valdības “Digital Agenda” mērķiem ir uzlabot piekļuves internetam pieejamību, izmantojot *Wi-Fi* tīklu (skat. <http://www.bmwi.de/EN/Topics/Technology/digital-agenda.html>).

45 — *Entwurf eines Zweiten Gesetzes zur Änderung des Telemediengesetzes* (Projekts otrajam likumam, ar kuru tiktu grozīts Telemediju likums) (BT-Drs 18/6745). Savā atzinumā par šo projektu (BR-Drs 440/15) *Bundesrat* [Federālā padome] izteica priekšlikumu par tā noteikuma atsaukšanu, ar kuru *Wi-Fi* tīklu izmantotājiem nosaka pienākumu veikt drošības pasākumus.

46 — Skat. Francijas tiesību aktos Intelektuālā īpašuma kodeksa L. 336-3. pantu, kurā paredzēta personas, kas ir interneta piekļuves turētājs, atbildība raudzīties, lai šī piekļuve neradītu apdraudējumu aizsargātiem darbiem un priekšmetiem.

139. Pirmkārt, daži uzņēmumi vairs nevēlēties piedāvāt šo papildu pakalpojumu, ja tam būs vajadzīgas investīcijas, un tas izraisīs regulatīvo slogu, kas saistīts ar tīkla drošības nodrošināšanu un lietotāju pārvaldību. Otrkārt, daži šā pakalpojuma saņēmēji, piemēram, ātrās ēdināšanas vai tirdzniecības uzņēmumu klienti, atteiktos no tā izmantošanas, ja tas nozīmētu regulāru pienākumu identificēties un ievadīt savu paroli.

140. Otrkārt, es norādu, ka pienākuma nodrošināt *Wi-Fi* tīkla drošību noteikšana tām personām, kuras šo tīklu izmanto, lai piedāvātu piekļuvi internetam saviem klientiem un sabiedrībai, nozīmē nepieciešamību identificēt lietotājus un saglabāt viņu datus.

141. Šajā ziņā *Sony Music* savos rakstveida apsvērumos norāda, ka, lai varētu par pārkāpumu vainot “reģistrētu lietotāju”, *Wi-Fi* tīkla lietotājam vajadzētu uzglabāt IP adreses un ārējās pieslēgvietas, kuras reģistrēts lietotājs izmantojis, lai izveidotu pieslēgumu internetam. *Wi-Fi* tīkla lietotāja identifikācija atbilstu galvenokārt IP adresei, kuru piešķīris piekļuves nodrošinātājs. *Wi-Fi* tīkla lietotājs tādējādi varētu izmantot informātikas sistēmu, kas – kā uzskata *Sony Music* – nav pārāk dārga un kas ļauj reģistrēt un identificēt lietotājus.

142. Es norādu, ka pienākums reģistrēt lietotājus un personas datu saglabāšana attiecas uz regulējumu attiecībā uz telekomunikāciju operatoriem un citiem piekļuves internetam nodrošinātājiem. Savukārt šādu administratīvu ierobežojumu noteikšana man šķiet acīmredzami nesamērīga attiecībā uz personām, kuras saviem klientiem vai saviem eventūālajiem klientiem papildus savai galvenajai darbībai piedāvā piekļuvi internetam, izmantojot *Wi-Fi* tīklu.

143. Treškārt, tā kā pienākums nodrošināt *Wi-Fi* tīkla drošību saistībā ar īpašu rīkojumu pats par sevi nav līdzvērtīgs vispārējām saistībām pārraudzīt informāciju un aktīvi meklēt faktus vai apstākļus, kas norādītu uz nelegālu darbību, kura aizliegta ar Direktīvas 2000/31 15. pantu, pienākuma identificēt un reģistrēt lietotājus vispārīnāšana tomēr var kļūt par starpnieka pakalpojuma sniedzēja atbildības shēmu, kas vairs nebūs atbilstīga šai normai.

144. Saistībā ar atbildības noteikšanu par autortiesību pārkāpumiem tīkla drošības nodrošināšana nav pašmērķis, bet ir vienīgi priekšnoteikums, kas ļaus izmantotājam kontrolēt tīkla darbību. Aktīvas un preventīvas lomas piešķiršana starpnieka pakalpojumu sniedzējiem būtu pretrunā to īpašajam statusam, kas aizsargāts ar Direktīvu 2000/31⁴⁷.

145. Visbeidzot, ceturtkārt, es norādu, ka attiecīgais pasākums pats par sevi nav efektīvs, tādēļ tā piemērotība un līdz ar to arī samērība joprojām raisa šaubas.

146. Jānorāda, ka, ņemot vērā to, cik viegli ir neievērot drošības pasākumus, tie nav efektīvi, lai novērstu īpašu kaitējumu aizsargātam darbam. Kā norāda Komisija, paroles ievadīšana eventūāli ierobežo lietotāju loku, taču obligāti neizslēdz kaitējumu aizsargātam darbam. Turklāt, kā norāda Polijas valdība, vienkāršās līnijas pakalpojumu sniedzējiem ir ierobežoti līdzekļi, lai sekotu datplūsmas vienādlīmeņa apmaiņai, kuras kontrolei būtu vajadzīgi novatoriski un dārgi tehniski risinājumi, kas var izraisīt nopietnas atrunas attiecībā uz privāto dzīvi un komunikāciju konfidencialitāti.

47 — Skat. Van Eecke, P., “Online service providers and liability: A plea for a balanced approach”, *Common Market Law Review*, 2011., 48. sēj., 1455.–1502. lpp., it īpaši 1501. lpp.

147. Ņemot vērā visus šos apsvērumus, es uzskatu, ka, nosakot pienākumu padarīt drošu piekļuvi *Wi-Fi* tīklam, to padarot par autortiesību aizsardzības metodi internetā, netiktu ievērota prasība par taisnīgu līdzsvaru starp, pirmkārt, intelektuālā īpašuma aizsardzību, ko izmanto autortiesību īpašnieki, un, otrkārt, brīvību veikt uzņēmējdarbību, ko izmanto attiecīgo pakalpojumu sniedzēji⁴⁸. Ierobežojot piekļuvi likumīgai komunikācijai, šis pasākums turklāt nozīmētu vārda un informācijas brīvības ierobežošanu⁴⁹.

148. Skatot vispārīgāk, es norādu, ka pienākuma nodrošināt *Wi-Fi* tīkla drošību iespējamā vispārināšana, to padarot par autortiesību aizsardzības metodi internetā, varētu radīt nelabvēlīgu situāciju sabiedrībai kopumā, kas pārsniegtu tās iespējamo izmantošanu attiecībā uz šo tiesību īpašniekiem.

149. Pirmkārt, publiskajiem *Wi-Fi* tīkliem, kurus lieto liels daudzums cilvēku, ir relatīvi ierobežots joslas platums un tādējādi tie nav ļoti pakļauti ar autortiesībām aizsargātu darbu un priekšmetu kaitējumam⁵⁰. Otrkārt, *Wi-Fi* piekļuves punktiem neapstrīdami ir liels jauninājumu potenciāls. Jebkurš pasākums, kas var bremzēt šīs darbības attīstību, rūpīgi jāpārbauda saistībā ar tā iespējamo labumu.

150. Ņemot vērā visus šos apsvērumus, es uzskatu, ka Direktīvas 2000/31 12. panta 3. punkts un 15. panta 1. punkts, tos interpretējot, ievērojot prasības, kas izriet no prasības par piemērojamo pamattiesību aizsardzību, nepieļauj rīkojumu, ar kuru personai, kas papildus savai galvenajai darbībai izmanto *Wi-Fi* tīklu, nosaka pienākumu padarīt drošu piekļuvi šim tīklam.

VI – Secinājumi

151. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, es iesaku Tiesai uz *Landgericht München I* (Minhenes I apgabaltiesa) uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 8. jūnija Direktīvas 2000/31/EK par dažiem informācijas sabiedrības pakalpojumu tiesiskiem aspektiem, jo īpaši elektronisko tirdzniecību, iekšējā tirgū ("Direktīva par elektronisko tirdzniecību") 2. panta a) un b) punkts un 12. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tos piemēro personai, kas papildus savai galvenajai saimnieciskajai darbībai izmanto vietēju bezvadu tīklu ar piekļuvi internetam, kas ir bez maksas pieejams sabiedrībai;
- 2) Direktīvas 2000/31 12. panta 1. punkts nepieļauj vienkāršas līnijas pakalpojumu sniedzēja sodīšanu saistībā ar jebkādu prasību, kurā konstatēta viņa civiltiesiskā atbildība. Šis pants tādējādi nepieļauj ne vien to, ka šādu pakalpojumu sniedzējam tiek piespriests atlīdzināt zaudējumus, bet arī to, ka tam tiek piespriests atlīdzināt brīdinājuma izmaksas un izmaksas, kas saistītas ar kaitējumu autortiesībām vai blakustiesībām, kuru nodarījusi trešā persona, pārraidītās informācijas dēļ;
- 3) Direktīvas 2000/31 12. panta 1. un 3. punkts pieļauj izdot tiesas rīkojumu, ar kuru var noteikt naudas sodu.

Izdodot šādu rīkojumu, valsts tiesai jānodrošina, ka

- attiecīgie pasākumi atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvas 2004/48/EK par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu 3. pantam, konkrēti, ka tie ir efektīvi, samērīgi un preventīvi,

48 — Šajā ziņā skat. spriedumus *Scarlet Extended* (C-70/10, EU:C:2011:771, 49. punkts) un *SABAM* (C-360/10, EU:C:2012:85, 47. punkts).

49 — Šajā ziņā skat. spriedumus *Scarlet Extended* (C-70/10, EU:C:2011:771, 52. punkts) un *SABAM* (C-360/10, EU:C:2012:85, 50. punkts).

50 — Šajā ziņā skat. *Bundesrat* atzinumu (BR-Drs 440/15, 18. lpp.), kā arī *Ofcom* apspriedes 3.94.–3.97. punktu (skat. šo secinājumu 43. un 45. zemsvitras piezīmi).

- tie paredzēti, lai izbeigtu īpašu pārkāpumu vai to novērstu, un neparedz vispārējas saistības attiecībā uz pārraudzību atbilstīgi Direktīvas 2000/31 12. panta 3. punktam un 15. panta 1. punktam, un
  - šo normu piemērošanā, kā arī pārējā kārtībā, kas paredzēta atbilstīgi valsts tiesību aktiem, ir ievērots taisnīgs līdzsvars starp piemērojamajām pamattiesībām, it īpaši tām, kas aizsargātas, pirmkārt, ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 11. un 16. pantu un, otrkārt, ar tās 17. panta 2. punktu;
- 4) Direktīvas 2000/31 12. panta 3. punkts un 15. panta 1. punkts, tos interpretējot, ņemot vērā prasības, kas izriet no piemērojamo pamattiesību aizsardzības, principā pieļauj tāda rīkojuma izdošanu, kas ļauj tā saņēmējam izvēlēties konkrētus veicamus pasākumus. Tomēr valsts tiesai, kurā iesniegts rīkojuma pieprasījums, jāpārlicinās par piemērotu pasākumu esamību, kuri atbilst ierobežojumiem, kas izriet no Savienības tiesībām.

Minētās normas nepieļauj rīkojumu, kas adresēts personai, kura papildus savai galvenajai saimnieciskajai darbībai izmanto vietēju bezvadu tīklu ar piekļuvi internetam, kas pieejams sabiedrībai, ja tas to var izpildīt tikai:

- pārtraucot interneta savienojumu vai
- to padarot drošu ar paroli, vai
- izvērtējot visu komunikāciju, kas tiek pārraidīta, izmantojot šo pieslēgumu, lai pārbaudītu, vai attiecīgais ar autortiesībām aizsargātais darbs nav nelikumīgi atkārtoti pārraidīts.